

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพ การศึกษาของนักเรียนตามความเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่ การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งจะสรุปตามลำดับดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่ การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน
2. เพื่อสำรวจคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่ การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้น ที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนใน โรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 นี้ ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีขอบเขตของเนื้อหา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ขอบเขตของเนื้อหา

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2551 จากทั้งหมด 829 คน จำนวน 49 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนทั้งหมด จำนวน 265 คน โดยใช้ตารางของ เครซี และ มอร์แกน (R.C. Krejcie and D.W. Morgan) โดย กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนทั้งหมด มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS for Windows หาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารวิชาการทั้ง 10 ด้านอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.08 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 3.16 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 2.96

2. คุณภาพการศึกษาของนักเรียนตามความเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวมคุณภาพการศึกษาของนักเรียนตามความเห็นของครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ย 2.62 อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยมีค่าเฉลี่ย 2.65 กลุ่มสาระที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ย 2.63 และ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษา และพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีค่าเฉลี่ย 2.62 ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 11 ตัวแปร รวมทั้งสิ้น 55 ค่า มีค่าบวก 55 ค่า

และมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 52 ค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.064 ถึง 0.548 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรพยากรณ์ คู่ที่มีค่าสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กับด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่า 0.360 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรพยากรณ์คู่ที่มีค่าต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กับ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น มีค่า 0.064 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรพยากรณ์ส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการศึกษาของนักเรียนกับตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.246 ถึง 0.548 ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนอยู่ใน ระดับปานกลาง คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนอยู่ใน ระดับต่ำ คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ตัวแปรพยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ได้ร้อยละ 52.8 ($R^2 = .528$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอดในแบบคะแนนมาตรฐาน(Bata) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอดในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดคือ การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_5) (Bata = .275) ค่า Beta เป็นบวกหมายถึง การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อศึกษามีมากส่งผลให้ระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนมีมาก

พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในแบบคะแนนมาตรฐานรองลงมาคือ การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X_2) (Bata = .229) ด้านการนิเทศการศึกษา (X_7) (Bata = .164) ด้านการแนะแนวการศึกษา (X_8) (Bata = .171) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (X_9) (Bata = .164) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) (Bata = .131) ตัวแปรพยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนกับตัวแปรเกณฑ์ มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE est) เท่ากับ .208 และมีค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ .505 สามารถสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของนักเรียน ในรูปคะแนนดิบ ($\hat{Y}$) และคะแนนมาตรฐาน ($\hat{Z}$) ตามลำดับ ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.505 + 0.229X_5 + 0.160X_2 + 0.102X_7 + 0.091X_8 + 0.107X_9 + 0.070X_1$$

$$\hat{Z} = 0.275Z_5 + 0.160Z_2 + 0.164Z_7 + 0.171Z_8 + 0.164Z_9 + 0.131Z_1$$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนตามความเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 นำมาอภิปรายผลการวิจัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

จากผลการศึกษา สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ทั้ง 10 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น พบว่า มีระดับการบริหารอยู่ในระดับ ปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาส และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ควรตระหนักถึงการบริหารและปรับปรุง วางแผนเพื่อรักษาพร้อมทั้งยกระดับการบริหารวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสให้ดีขึ้นต่อไป

2. คุณภาพการศึกษาของนักเรียนตามความเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

จากผลการศึกษา คุณภาพการศึกษาของนักเรียนตามความเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ มีคุณภาพอยู่ในระดับ พอใช้ ครูผู้สอน ผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาส และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ควรรักษาระดับ พร้อมทั้งยกคุณภาพการศึกษาของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนตามความเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างสภาพการบริหารวิชาการทั้ง 10 ด้านกับคุณภาพการศึกษาของนักเรียน พบว่า สภาพการบริหารวิชาการด้านที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนอยู่ใน ระดับปานกลาง คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนั้น ถ้าต้องการให้คุณภาพการศึกษาของนักเรียนดีขึ้นผู้บริหารควรมุ่งให้ความสำคัญ แก่ไข ปรับปรุง การบริหารงานวิชาการ 6 ด้านที่กล่าวมาก่อน ส่วนสภาพการบริหารวิชาการด้านที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนอยู่ใน ระดับต่ำ คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในขยายโอกาสช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ได้ดีมีจำนวน 6 ตัว เรียงตามลำดับความสำคัญคือ การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา(X_5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X_2) ด้านการนิเทศการศึกษา (X_7) ด้านการแนะแนวการศึกษา (X_8) ด้านการพัฒนาระบบ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (X_9) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) ผลการวิจัยที่ค้นพบ จะเห็นว่า

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในขยายโอกาสช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ในยุคปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษามีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้นตามหลักการ กระจายอำนาจทางการศึกษา ที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการโดยตรง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส จำเป็นต้องปรับวิธีการบริหารงานวิชาการ กล่าวคือ พิจารณารูปแบบการ บริหาร ปรับปรุง พัฒนา การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ก่อน การบริหารงานวิชาการด้านอื่นๆ ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนมีระดับที่ ดีขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสควรมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และต้องเป็นผู้นำทาง วิชาการจึงจะทำให้การบริหาร วิชาการสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 1 ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการ บริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสให้มากยิ่งขึ้น และมีการใช้การวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนา อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษากิจการบริหารงานวิชาการและ คุณภาพการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการศึกษาของนักเรียน แยกเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียน กับงานบริหารด้านอื่น